

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izbaja vsak petek na celi pol. in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIII.

V Ljubljani, 27. rožnika 1890.

List 26.

Angelj moje domovine.

(Popéva Kamnarjev.)

Na obzorju očetnjave,
Doli solnca vzhodnjega,
Angelj kliče Večne Slave
Glasa vezvišenega:
Kaj počenjaš, narod Slavê:
V veri si nesložni rod,
Iznad Sijonske višave
Kliče k slogi te Gospod!
Sloga v veri med rodovi,
V občno jih družéča vez,
Dar vsedrag je med darovi,
Kar nam danih je z nebés.
Ona temelj je vsi sreči,
Ki si človek jo želi,
Dokler pri goreči sveči
Duh zemljé ne zapusti.
Vera mora jedna biti,
Kakor je edin Gospod;
Kristus se ne dá deliti,
On edin je tam in tod!
Mir ti toraj, narod Slave!
V veri si nesložni rod;
Iznad Sijonske višave
K slogi kliče te Gospod! —
Tako angelj domovine,
Pričak'van že toljko lét,
K slogi kliče njene sine,
Združiti jih v veri spet.
O nikar zaničevati,
Ki nas ljubi tak gorkó;
Temveč v slogi se pobrati,
Vsi podajmo mu rokó.
Tigra, ris in kralj pušave
Naj preganja srodno kri;

Al ponosni narod Slave
Véz naj vere obnovi!
Vstani, vstani, mati Slava!
S spanja tisočletnega;
Glej, na nebu solnce plava
Božjega ti usmiljenja;
Ne zamudi dobe zlate,
Da ti Kristus, luč sveta,
Združi vnuke, združi brate
Čedi sina Jonov'ga.
Naj ne pride do sramote,
Do sramote: večni čas
Deržati se grešne zmote,
Ki po veri loči nas.
Sliši, sliši, mati mila!
Kaj ti javim, tožni sin:
Naša sloga je minila;
Brat, oh, bratu je zločin;
Sestra sestro mlačno gléda:
Vere jima ni vezi;
Sosed se s sosedom vjéda:
Vere jima ni vezi;
Selo s selom se prepira:
Vere jima ni vezi;
Ko razkolna ju sekira
V zemlje sip in prah drobi.
Tak razpóra bridka kupa
V višjih krogih se verti;
Knez naliva knezu strupa:
Vere jima ni vezi!
Svet maziljen očetnjave,
Ker mu vere ni vezi,
V ljudstvu dela še zmešnjave,
Vraždi izdaja bratov kri!
Kanje ne pobija kanja,
Tiger s tigrom plén deli;

Le človeštvo se preganja,
 Če mu vere ni vezi.
 Mati, mati, oj prepiri,
 Na domovja tvojga tleh
 Nam napredstva so oviri
 In brezvercem še v zasméh.
 Tak ne smé več dalje biti;
 Oj, ponosni, silni rod!
 Vera mora čna biti,
 Kakor je edin Gospod. —
 (Dalje nasl.)

Modroversko kermilo zdrave omike.

(Dalje.)

Že sama pamet uči, da je Bog, ki je
 razodel vero.

28.

Verovati ni težko: pretežavno pa je ne
 verjeti in se vpirati očivestnim dokazom. To nam
 poterjuje vst nevernih, ako so resnični. Kteri
 verujejo umirajoči, so že verovali tudi še zdravi.
 Strah, kteri jih trese zadnje trenutke, izvira iz
 prejšnje vrnosti, ker nikakor ni tega strah,
 česar ne veruje. Bolezen jim ni prižgala novih
 luči, temuč zdramila je le njihovo vest. Ako bi od
 nevrnežev odbrali vse tiste, kteri se le po slepi
 šegi take hlinijo, v resnici pa niso, bi jih le
 kaj malo ostalo. Vsak se ne kaže vedno po
 svojih mislih, temuč pogostoma po družih.

29.

Večen svet kolje pamet, ktera priznava po-
 trebo prvotnega vzroka. Vse se je pričelo, razun
 Boga, ki je sam večen. Zgodovina, ki ne presega
 šest tisoč let; v raznih dobah iznajdene umetnije;
 izmišljeni stroji za človeške potrebe, so tolike
 priče za novost sveta.

30.

Mnenje, da se je svet pričel po slučajnem
 združevanju večnih drobcev (atomov), je sramota
 človeškemu duhu. Postava, po kteri je vse učinek
 in nič vzrok, je nezmisel. „Komur se mogoče
 zdi, da se tako delo po sreči izide, govori eden
 naj bistronejnih modrijanov starega Rima, temu
 se bo tudi verjetno zdelo, da bodo neštnevilne
 abecedne čerke, razsipane na dober dan, zgoto-
 vile Enijeve letopise. To pa se mi zdi tako
 težko, da slučaj ne bo ne ene same verste
 zmogel. Ako more sték drobcev v podobiti
 svet, zakaj pa ne more delati stebrovja, svetišča,
 hiše ali mesta, kar je manj težavno in dosti
 lažje?“

„Hoc qui existimat fieri potuisse, non in-
 tellego, cur non idem putet, si innumerabiles
 unius et viginti formae litterarum, vel aureae,
 quales libet, aliquo conjiciantur, posse ex his in
 terram excussis annales Enii, ut deinceps legi
 possint fieri, effici: quod nescio, ane in uno
 quidem versu possit tantum valere fortuna.
 Si mundum efficere potest concursus atomorum,
 cur porticum, cur templum, cur domum, cur
 nubem non potest, quae sunt minus onerosa et
 multo quidem facilia.“ (Cic. de nat. deor.)

31.

Surova, brezumna, brezčutna snov, katera
 po slepem slučajnem steku svojih delov rodi
 celoto prečudne razmernosti, rednosti in zložnosti
 brez vsacega pogreška, ni nobena um presežna
 skrivnost, temuč je bedarija, ktera mori zdravo
 pamet. Razmernost, red, zložnost se zmore le po
 misli, ktera pa ni hči naključka.

32.

Snov je ali vstvarjena ali nestvarjena. Srednje
 poti tu ni. Če je prvo, se ne more svet pričeti
 po naključnem steku drobcev, ker je neumna
 misel, da bi stvarivši snov, prepustil vredbo
 njenih delov sreči, ker bolj lahko je že nazoče
 stvari vrediti, kot pa pozvati jih iz ničesa.

Ako je drugo, da je snova nestvarjena, se
 svet tudi ne more pričeti po slučajnem steku
 svojih delov. Razlog je očiten.

Če je snova nestvarjena, je sama potrebno
 bitje, bitje pa ni podvrženo premenu, temuč kakor
 ima odvek svoj obstoj, tako mora imeti odvek
 tudi svoj sposob obstoja, ker je navskriž, da bi
 večno bitje bilo, pa bi ne bilo po nekem gotovem
 sposobu. Misel o nestvarjeni snovi zavrača tedaj
 vso spremeno.

33.

Zastonj se nekteri v dokaz, da svet ni delo
 najviše umnosti, opirajo na nered, ki se jim do-
 zdeva pri nižjih vzrokih. Ne prederzujemo se
 sklepati, da je slika, na kateri opazimo nekaj
 pogreškov, bila samo skipek slučajno razlitih
 barv; in smeli bi sklepati, da bi vesoljstvo,
 ktero se blišči brezštevilnih čudežev, bilo zgo-
 tovek ali delo naključka? Kakšna abota!

34.

Le trohico sveta vidimo in bi radi vesolj-
 nega presojali! Kolika blaznost! Ako je prešinj
 naš pogled vesoljni svet, bi se nam v celoti
 zdela lepota, kar se nam v posamnem zdi po-
 grešek; pa naš vid je prekratek in ukanljiv.
 Zato občuduj, človek, kar spoznavaš, in molči o
 neznanem!

„Teško umemo, kar je na zemlji in tridoma najdemo, kar je pred očmi. Kdo tedaj preišče, kar je v nebesih?“ (Modr. 9. 16.)

„Ita ordinantur omnia officiis et finibus suis in pulchritudinem universitatis, ut quod horremus in parte, si in toto consideremus, plurimum placeat.“ (S. Aug. De vera relig. c. 40. n. 76.)

(Dalje nasl.)

Marijino svetišče na Tersatu.

(Dalje.)

Ker so bile cerkve tolikrat poderte in zidane, moralo se je napraviti veliko posipin v teku stoletji. Abu Naser je hotel postaviti novo hišo, pa je moral kopati 30' globoko, da je zadel na skalo. Tudi kristjani so bili prisiljeni napraviti stopnice, če so hoteli priti doli do svetišča, ki je toraj pod zemljo. Mora se tedaj ločiti gornja cerkev od kapele oznanjenja, ktera je bila pod zemljo in je še zmeraj svetišče na tem mestu, če tudi je bila Marijina hišica od angeljev prenesena.

Zgornja cerkev je bila nedavno zdaljšana in na novo vravnana, pa za naš namen je pred vsim znamenita kapela ali prostor oznanjenja pod zemljo in o tem naj povem kaj več.

V kraj hišice Marije Device tedaj se gre po 17 marmornih stopnicah pod glavno cerkvijo v zemljo. V kapelici so 3 oltarji, v sredi oltar Marijinega oznanjenja, ob desni, ss. Joahima in Ane, ob levi sv. angela Gabriela. Za velikim oltarjem je zopet postavljen oltarček, ter so 4 oltarji, na katerih se lahko mašuje.

Na oltarčku zadej je lepa podoba Sv. Družine, ki jo je menda podarila pred kaj časom presvitla cesarska rodovina. Pod velikim oltarjem na tléh je na marmorni plošči napis: „Verbum caro hic factum est: Beseda se je tukaj včlovečila.“

Na tem kraju tedaj je prebivala preblazena Devica Marija z Jezusom in sv. Jožefom. Kažejo pa v Nazaretu še druge kraje, n. pr. kjer je tesaril sv. Jožef, kam je mladi Jezus po vode hodil itd. Ni pa treba vsega z merilom v roci meriti, da bi se o prostorih prepričal vse na čevlje in palce; tega ni moč zaradi stotineletnih dogodb in prekucij, ki so se tu veršile. Ko je hodil slavni preiskovalec mertvega morja, ameriški Linč, po Jeruzalemu, in mu je razkolni anglikansk duhovnik govoril, da se ne vé prav, če je Kristus prav čisto na tem kraju umerl, odgovoril mu je verli mož: „Svoje dvome obderžite zase; res ne bo vse do pike tako, vemo pa, da je naš Zveličar umerl ne daleč od tod, če ne prav tukaj-le!“ (Bericht ü. d. Exped. d. Verein. Staaten 257.) Ta poštenjak osramotuje celo marsiktere prederzne katoliške učenjake, kakor Dr. Sepp-a, ki zgodbo sv. hiše porogljivo meša med bajke, in druge. Res je, da Cerkev te dogodbe ni djala med verske resnice, dogme; vendar pa tudi ni brez vzroka djala v brevir dnevnic „Translationis Almae Domus B. M. V.“ to je: Prenesenje častitljive hiše presv. Marije D., ki je postavljena na 10. dan grudna.

Pristaviti smem tukaj, da tudi mohamedani priznavajo Marijino devištvo, Jezusovo brezmadežno

spočetje, ter hodijo molit na kraj, kjer je stala Marijina hišica. (Losana: Terra S. 96. — Falbenhaubt. Peregrinus 280.) Katoličanke, arabkinje pošiljajo pasove več milj daleč, ovijati jih okoli stebra na mestu Marijine hišice. Od tod zaupajo pomoči pri svojih maternih pritežnostih. Za oltarjem angela Gabriela namreč sta vstric dva stebra, katerih prvi (bližej vel. oltarja) zaznamnuje mesto, kjer je Marija stala, drugi pa mesto, kjer je stal angelj Gabriel pri oznanjevanji. (Agreda: Mistica Ciudad de Dios, p. II. l. IV. c. 24. Ista, p. III. l. VIII. c. 1.)

Okoli oltarja oznanjenja goré svetilke.

Ob desni strani zraven oltarja so vrata, da se gre za oltar in dalje v votlino. Ta prostor je utegnil služiti za živinčeta, ali za kar si bodi. Od tod so izbita vrata tudi v samostan, ki je precej zraven cerkve. Obok nad hišico je narejen, nad drugo votlino dalje v zemljo pa je natorna skala.

Na vzhodu so ljudje radi prebivali v votlinah, izdolbinah, duplinah; tacih je najti še zdaj po Palestini. Na Karmelu jih je na stotine, koder so živeli puščavniki. Sv. Antonin je našel l. 600 v Engadu 10.000 tacih prebivavcev. Še dan danes se nahajajo v Palestini taki, ki prebivajo po votlinah. (Mislin: Die heil. Orte III. 563—81.)

(Dalje nasl.)

Neka delavska družba v Siriji.

Pred dvajset in več leti sem bil tudi v Bejrutu v Siriji, kjer je zdaj središče vsega katoliškega gibanja v Siriji. Takrat sem med drugimi videl nekega priprostega patra ob vratih jezuitovskega vstava, ki ga je že tisti čas vse poznalo kot neko posebno prikazen med ondodnim človeštvom, pozneje pa se je njegova delavnost še le prav za prav razvila. Tretji zvezek letnikov za razširjanje sv. vere od l. 1890, ki je ravnokar prišel na svetlo, nam kaže na čelu podobno velikanskega poslopja, in to je „vseučilišče sv. Jožefa“ v Bejrutu, ki je poklicano, kakor kaže, velike reči delati za omiko na Jutrovem. Med drugim imajo očetje jezuiti tiskarno tudi za arabski tis, katerega včnosti in popolnosti ne prekosí Jeruzalem in ne Carigrad in blezo tudi doseže nobeden ne. Pred več leti so začeli na svetlo dajati tudi sveto pismo v arabščini, čegar doveršenost so vsi umetni hvalili, ktero pa blezo še ni dokončano. Ko so bili doveršili Mojzesove bukve in še nekaj več, pričeli so novo zavezo ter dali na svetlo evangelije. Pri čem je zdaj, mi ni znano. Pa pustimo to, kar očetje jezuiti delajo za višjih stanov oliko, in pogledjmo, kaj delajo za vsakdanje ljudstvo. Oni so živa priča tega, kar so rekli sv. Oče Leon XIII. tega namreč, da sedanje socijalno ter meddružbinsko vprašanje je zmožna rešiti le samo sv. Cerkev.

Ravno omenjeni 3. zvezek letnih sporočil je tudi prinesel silo mično in znamenito pismo iz Bejruta, iz katerega naj posnamemo bolj imenitne sporočila.

Pismo pravi: V Bejrutu imamo vstanovo moških izmed ljudstva, ki je posebno zanimiva. Je pa sloveča družba Patra Viorovič-a, ki je znan po vsem Jutrovem. Ta družba si je v 26 letih, odkar je vstanovljena, pridobila že čez deset tisuč

družbenikov. Precej veliko število teh družbenikov se je naselilo v mesta po morskih obrežjih in po glavnih naselbah ob Libanu, kadar ustanovljajo enake družbe. Deblo vsih teh družb je Fiorovičeva družba sv. Jožefa v Bejrutu, koja tudi po razperšenji mnogih družbenikov še zmeraj šteje 17 do 18 stotin udov.

Močno se katoličanu serce povzdiguje, ako pride ob nedeljah v vseučiliščno cerkev sv. Jožefa med poldnevom in čno popoldne. Takrat namreč najde vso cerkev gосто napolnjeno. Od kakošnih ljudi? Od samih ubožnih delavcev. Ko so dopoldansko božjo službo dopoldne opravili in odkosili, potem prihajajo v cerkev svojega patrona in tam molijo, pojejo, se med seboj spodbujajo in podučujejo. -- Kolik razloček med njimi in tem, kakor se zdaj dela po Evropi! Ob taci urah popoldne, ko so naj lepše božje službe po cerkvah, se zbirajo marsikteri po kaci pivarnah ali družih kerčmah, ter pijejo, vpijejo, poslušajo zdražljive govore in se med seboj šuntajo — tudi večkrat zoper Cerkev in od Boga postavljene namestnike! Kakošen sad more to obroditi, kakošen blagoslov vzrokovati? Kako vse drugač je pri Fiorovičevih katoličanih! Sporočilo pravi nadalje:

Vérnost in pobožnost se tukaj razodeva v jutrodeželski živosti in priserčnosti. Tu vidiš gosto poklanjanje, dolzega klečanja; nekteri po večkrat tla poljubujejo, drugi se v znamenje skesanja na persi bijejo.

Tuji ali sicer tu potujoči romarji, mladi misijonarji in vsi tisti, ki prvi pot vidijo ta prizor, so močno ginjeni in pretreseni. Videli smo konzulov, pomorskih častnikov, celo admiralov, ki so se glasno začudovali tem pobožnostim... Saj ne vidi se vsak dan in povsod tisuč mož izmed ljudstva, kteri bi s toliko živostjo svojo vero razodevali, molili. Strah pred ljudmi je na Jutru neslišana in neznana reč.

Pri tej družbi sv. Jožefa so take posebnosti, da je res vredno, naj jo svet spozná, spozná njenega ustanovitelja č. g. P. Fioroviča, če tudi vsaki nima zmožnosti vsega v vsem posnemati od stopinje do stopinje. Ni pozabiti, da od milosti razsvitljena gorečnost vé primernih pomočkov iznajti, da se namen doseže. Bejrut ima zdaj že okoli sto tisuč prebivavcev; pred 20 leti se je štelo njih do 85000 in sicer 20.000 musulmanov, 21.000 razkolnih gerkov, 15.000 katol. maronitov, 5000 zedinjenih gerkov itd.

Bejrut je bil od l. 1860 središče trgovine v Siriji. Ubožni so se tukaj zbirali, da so dobivali varstvo, posebno pa tudi delo in kruha.

Ob tistem času ondi ni bilo veliko duhovnov, ljudje pa čisto zanemarjeni in skoro brez verske pomoči, bolj po imenu kristjani, kakor po delih. Mnogi izmed njih še niso vedeli, če je en Bog, ali pa če se mora verovati v tri ali štiri bogove.

Še o veliki noči jih oo. jezuiti niso mogli spraviti k duhovnim vajam; bili so namreč močje delavci, ki niso hodili v cerkev.

Univerze takrat še ni bilo, bila je samo začetna šola, in očetje niso mogli kaj vspeha doseči pri ljudstvu.

Pri vsem tem je P. Fiorovič sklenil l. 1863 ustanoviti nekako družbo v pomoč tem zapuščenim revežem. Da družbo na noge spravi, je P. Fiorovič tékal po cestah in javnih prostorih, sukih (ulicah) in bazarih od štacune do štacune in je vabil kramarje, težake in velbludarje z vso prijaznostjo, da naj pri-

dejo v kapelo. Po vsih teh hojah in vabilih, kar je terpelo več tednov, je bil pri prvem shodu samo 4 možé. Drugo nedeljo vendar njih sedem. Res — ne velik vspéh.

Izmislil sem si, pravi P. Fiorovič, ter napravil pri naših patrih zbirko malih verskih stvaric, s čimur sem napravil malo srečkanje, kar se je po nedeljskem shodu godilo na dvorišču naše hiše. Skoro vsak pričujočih je nesel kaj domú, škapulir, podobo, svetinjo. Ta pomoček je ljudi skupaj vabil. Kteri so družbi pristopili, so dobili molek po obljudi, da bodo hodili k shodom. Verh tega so imeli upanje, pri srečkanji kaj dobiti. Toda ta poslednji pomoček se je moral kmalo opustiti, kajti nisem imel več kaj deliti. Imeli smo pa že 100 družbenikov in s tem se je že dalo kaj resnobnega početi.

P. Fiorovič piše dalje: Moji ljudje pred vsem potrebujejo poduka in spreobrnjenja; osem dni zapored sem imel z njimi vsak večer nekake eksercicije. Zaterjeval sem jim posebno glavne resnice sv. vere in povdarjal, kako potrebna je dolga spoved.

To je bila najbolj tehtna stvar. Nisem pa jim tega še nič napovedoval, da bi se ne plašili. Zanašal sem se na milost svetih vaj, ki ima serca omečiti in pripravljati. To se je tudi zgodilo. Ti pridni ljudje so prihajali obilno in spominjam se, da neki možak je prihajal pet ali šest dni, k spovednici pa se ni upal. Kakor hromega v evangeliju, ga je vselej kak drugi prehitel, ki je bil bolj uren. Slednjič je versta zadela tudi njega.

Za vse tiste, ki so prišli k spovedi, sem vravnal poseben nauk o zakramentu sv. pokore in sem jih k spovedovanju dopustil še le, kadar so bili k celotni obtožbi dobro pripravljeni. Potem pa sem jim pomagal, kar in kakor sem le mogel, spraševal sem jih, jih oserčeval in včasi sam se pred njimi spovedoval. Ta pomoček veliko pripomore; marsikteri veliki misijonarji so to priporočali, posebno sv. Frančišk Ksaverij.

To pa še ni vse. Kadar je kak možak opravil dolgo spoved in prejel odvezo, sem ga nagovoril, naj mi pripelje enega grešnika, kteri je taki, kakor on. „Kolikor veči je“ sem pristavil smehljaje, „toliko bolj me bo veselilo.“

Moj spokornik se je kmalo vernil z zgubljeno ovčico, veš razveseljen svoje zmage, in poplačal sem ga za njegovo vnemo s pohvalicami, s kakim pobožnim darilcem. Potem sem mu rekel: „Priatelj, ti imaš dve roki; moraš mi tedaj pripeljati dva možaka.“

Ta dokaz je dobro deržal; malokrat je spodletelo. Eden mojih spokornikov mi je pripeljal šestnajst družih zaporedoma.

(Dalje nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (K prazniku sv. Alojzija nekaj.) Imén Alojzij je vedno več tudi po Slovenskem; nadjamo se pa, da veliko več jih je pa med mladino obojega spola, ki tega angeljskega svetnika posebno častijo, šestnedeljsko pobožnost, devetdnevnice in druge opravila njemu na čast zveršujejo. V Šenklažu in gotovo tudi drugod se vsako leto ob godu njegova podoba posebej ovenča in ozališa.

Premalo pa se po več krajih na to gleda, da bi vsak na svoj god, ali v osmini šel k spovedi in sv. Obhajilu. Čez vse bi se moralo gledati na to, da bi med šolsko in drugo mladino imeli polno Alojzijevo.

To bi bili morali opomniti že pred praznikom, pa tudi zdaj še ni vse zamujeno; posebej oziroma na šestnedeljsko pobožnost k sv. Alojziju je vedeti, da se lahko opravlja, kadar si bodi v letu. Zdaj pa še nekaj.

Dobro naj pomni ljuba mladina, da 21. rožnika 1891 bode tri sto lét, odkar je bil ta angelj v človeškem telesu sprejet k angeljem v nebese. Kako se mladina po svetu veseli te tristoletnice, kažejo družbe, ki jih napravljajo po več krajih, da bi vredno obhajali to lepo priliko. Pripravljajo se že zdaj z molitvami, s prejetjem ss. zakramentov, z darovi za slovesnosti o tristoletnici, da bi jo bolj častljivo obhajali. V Bussetu na Parmanskem (gornje Laško) n. pr. ima dotična družba že 800 družbenikov. Podobne družbe so v Mantovi, rojstveni škofiji našega svetnika, v Veroni, v Milanu in v Benedkah. V Milanu od 1. prosenca t. l. izhaja celo časnik „Glas sv. Alojzija“ za slovesnost tristoletnice njegovega smertnega dneva. Posebno se veselje te slovesnosti v Rimu, kjer je bil glavni kraj njegove delavnosti. Rim je tudi svetnik sam imenoval svojo pravo domačijo. V Rimu ravno je umerl junaške smerti. Bil si je o kužljivi bolezni pri strežbi bolnikov nalezel bolezen l. 1591. Še o smerti je prosil, naj smé narediti obljubo, da se bo posvetil strežbi bolnikov, ako se ozdravi. Umerl je 21. rožnika 1591. V bolnišnici „Della Consolazione“ na Kapitolu je še napis: „Ko je kuga mesto odljudovala, je sv. Alojzij iz družbe Jezusove na plečih nesel bolnika v bolnišnico. S tem je njega samega bolezen napadla in zapadel je smerti v žertvo leta 1591.“ Njegovo telo počiva pod posebnim oltarjem v cerkvi sv. Ignacija.

Iz Tortoze na Španjskem bodo celo napravili božjo pot v Rim za to priliko, ktere se ima vdeležiti mladina cele Španije. Več kot 100 družb se bode vdeležilo.

Kdaj pa se bode tudi mladina naše dežele kaj ogrela, vnela k velikanskim skazovanjem? Saj bil je ta svetnik nekoliko Avstrijanec. Kot 13letni blagnič v spremstvu svojih staršev s cesarico Marijo Avstrijsko, soprogo Maksimilijana II, je bil prišel v Madrid, kjer je ostal 3 leta na vladarskem dvoru in je dajal naj lepši zglede resnične bogoljubnosti.

Naloga: Prevdarjajte in študirajte še pri nas, kaj bi se po raznih krajih ukrenilo sv. Alojziju na čast, kako naj bi se njegova tristoletnica poslavila?

V Štangi, 18/6. Dandanes se zida veliko lepih hiš in palač po terjih in posebno po mestih. Koliko tisočakov se potrosi vsako leto za olepšavanje mest!

Kdo bi smel reči, da ni prav, ako si lepšamo tudi cerkve — hiše Božje! — Tako smo tudi mi letos našo cerkev zelo lepšali z novima stranskima oltarjema in z novo prižnico. Oltarja sta iz 12 verst različnega, nekaj domačega, nekaj inostranskega, laškega, (3 verste) koroškega, solnograškega kamena.

Posebno pa je „mensa“ in „antependium“ iz Koroškega marmorja, v kterega je vložen serpentini — v sredi pa bel križ iz kararskega marmorja. Stebri so iz prelepega pontaveljskega kamena, lazene pa iz veronskega, kapitelji iz kararskega marmorja. Prav

lično sta narejena tabernakeljna. Na eni strani pravi, na drugi posnemani (imitiran). Posebno zale so vratica k tabernakeljnu. Naredil jih je g. H. Zadnikar; načrt originalen pa g. Fel. Toman. Vsak oltar ima 3 svetnike, kipe iz belega kamena. Trona sta rudečeskerlasta, na presno slikana. Podobi v teh prekrasno stojite.

Tudi so vse podobe prav dobro narejene. Delale so se vse pri g. Feliksu Tomanu. Tako je tudi prižnica vsa iz 6 verst kamena. Stoji na lepem stebri, kateri je prav lično izdelan iz trojnatega marmorja. Prižnico zaljšajo podobe štirih evangelistov, izbuknjeno delo (reliefi) iz belega kamena v medalijonu. Okrog pak je lepo pozlačen. Vmés se pa lepo podajo angelske glavice. Res, taka prižnica je lepota cerkvi. Ograja na prižnico je iz kovanega železa, lepo in umetno naredil jo je po načrtu g. F. Tomana. Levec, ključavničar v Ljubljani. Prav čedno je tudi naredil vratica na prižnico Jože Izgoršek iz Šmartnega. Na verhu imajo prav lično olepšavo — cvetico, iz lesa izrezljano. V sredi je šipa z očesom Božjim na malnem steklu. Veliko, pa tudi lepo delo je dokončano, hvala Bogu! Hvala pa tudi vsim, ki so nam kaj pomagali — ali nam še bodo. — Zmiraj popravljamo, pa dela se tudi v tej cerkvi še ne bo zmanjkalo.

Shod je bil o sv. Antonu velikansk. Obhajancev veliko. Opravljal je 2. božjo službo goreči P. Angelik. G. Fel. Tomana pa z dobro vestjo priporočujem vsim, ki potrebujejo poštenega in nedrazega kamnoseka.

M. Saje.

Iz Vipavske doline, 23. junija 1890. (Spravna slovesnost.) Marsikaj so že o Vipavcih in njih ravnanji v zadnjih letih poročali časniki; toda bilo je marsikaj vnes, kar ni bilo lepo, ne hvale vredno. Nekaj prav lepega, vse hvale vrednega moram danes sporočiti iz naše Vipavske doline. — Groza človeka pretresa, če sliši o vedno hujših zlodejstvih. Okradena bila je že letos tukajšna c. kr. davkarija, vlomilo se je 19. marca v Podraško cerkev, ter odneslo in oskrnilo Najsvetejše v ciboriju. Binkoštni ponedeljek zjutraj priplazil se je zopet bogoskrunski hudodelnik v cerkev na Gočah, ter zopet oskrnil in odnesel Najsvetejše z monštranico vred. Sledovi kažejo, da so ta nezaslišana bogoskrunstva doprinesli ptujci, kajti domačini pač taci hudobij še, hvala Bogu, niso zmožni, strah in groza jih je, ko to le slišijo. — Da bi se Bogu, tako silno žaljenemu, vsaj nekoliko zadostilo, da bi se očitna kazen odvernila, da bi ob enem Boga prosili za odvernjenje drugih nadlog in nesreč, ki se kažejo zlasti na terti, ki je tako važna za Vipavca, sprožila se je misel, vravnati k božjepotni cerkvi M. B. v Logu skupno procesijo vsih vipavskih duhovnij, ki naj bi bila spravna in prosivna procesija ob enem, in ta se je po dovoljenji preč. knezoškofijstva najslovesnejše veršila včerajšnji dan. Pri vsih duhovnijah bila je božja služba doma zjutraj, potem se je pa skoraj vse, mlado in staro, podalo na božjo pot. Nektere duhovnije zverstile so se že doma v procesijo in med petjem in molitvijo dospele k imenovani cerkvi, tako Goče, Podraga, Šturijske, Budanje, Verhpolje, Vipava; druge bolj oddaljene pridružile so se ravno omenjenim ali v Vipavi, ali kjer je že bolje kazalo. Res veličastno in ginljivo bilo je, ko so v nepreterganih verstah skoraj celo uro od štirih različnih strani pobožni verniki dohajali v romarsko

cerkev, vsaka duhovnija s svojimi duhovnimi pastirji (le podraški gospod je zaradi še ne sceljene noge moral biti in ostati doma) in s svojim križem posebej, in vendar nikjer versta ni bila pretergana. Po deseti uri pristopi prečastiti gospod dekan z azistenco vseh duhovnov, med katerimi sta se nahajala dva starčka že čez 80 lét, ki pa sta tudi peš prišla, in pričela se je sv. maša pred izpostavljenim Najsvetejšim. Petje so preskerbeli in izvrstno izvršili vipavski in šturski pevci skupaj, vse strogo cerkveno, res veličastno. Po odpetem „Credo“ stopi na leco velečast. gospod župnik Auberski, Janez Planinšek, rojak preč. g. dekana, in v mojstersko sestavljenem govoru, z vsim navdušenjem prednašanjem govoru kaže resnico naše edino prave vere, in resnico sv. cerkve, koja edina to vero hrani. Če tudi je izvrstni govornik govoril dobro uro, bi ga bili še vsi radi poslušali, in upati je, da so poslušavci iz tega govora dosegli mnogo dušne koristi. Tista, vse graje vredna lahkomišljenost oziroma na vero, koja se je po nekoliko preteklo leto pojavljala, upam, da je s tim govorom za vselej pokopana. Vse je bilo ginjeno, ko govornik omeni grozovitih bogostrunitev, in prosi očitno Jezusa odpuščanja, prosi Marijo priprošnje, naj ona še vedno s svojo prošnjo ostane naša varhinja, naša mati v življenji in ob smertni uri. Že je bila ura skoraj ena, ko je služba božja minula in se množica, gotovo do 10.000 ljudi, začne razhajati, vsak na svoj dom. Red pri procesiji in v natlačeno polni veličastni cerkvi vzdržavala je prostovoljna požarna bramba vipavska, za kar ji gre vse priznanje in zahvala. Ni se najmanjša nesreča prigodila. Še smo verni, in dokler se take slovesnosti in tako napravljajo in zveršujejo, se bo liberalizem in frامasonstvo zastoj trudilo, katoliško prepričanje zadušiti: Hrast se omaja in hrib, zvestoba in vera Slovincu ne gane. Toraj tudi v prihodnje: O Marija, varuj nas, o Marija, vodi nas, po pravi poti v sveti raj!

Potne čertice iz Bosne. (Dalje.) Naši Slovenci, osobito Kranjci in Primorci, se sedaj mnogobrojno izseljujejo v daljno Ameriko, med čisto ptuje narode in popolno različne govorice. Skoraj vsi upajo tam obogateti, ali pa bolj z lahka in dobro živeti; jaz ne verujem tega. — Zna kateri pogoditi obilnosti in bogastva svetovnega, a mislim, da taki so sedaj redki. Komur je rojstnega kraja ali dežele preozka zemlja in ima premalo, da bi preživil sebe in svojo družino zadovoljno in pošteno; skoraj, ako ne gotovo, bi bolje bilo se naseliti v nam bližnjo Bosno; tu je mnogo prostora in neobdelane, pa tudi že obdelane zemlje, toda opuščene. To, kar potrosi za popotnino in živež v Ameriko za sebe in družino, za to svoto bi si v Bosni v last kupil obširno in dobro zemljišče. Ipak ni daleč od svoje rojstne domovine; govorica, jezik, slavenski, mu je soroden in kmalo popolno umljiv. Narod v Bosni ima pa prijazne, poštene in dobrodušne Slovence osobito rad, in kmalo so popolno domači in v ljubezni; samo, ko spoznajo, da jih ne zaničuje, njihovih običajev in starodavnih slavenskih navad ne prezira, da jim dobro želi, z veseljem ga sprejmo v bratovsko ljubezen. Še turčini imajo radi in želijo kranjskih Slovencev; tudi slovenske Štajerce in Primorce imajo za Kranjce.

V času od okupacije se je pa bošnjakom lepi in zvučni slavenski govor jako okalil. Zna se, mnogo vojaštva, vsakoverstni nemški podvzetniki in delavci,

tudi naselniki; zraven tega je pa še to, da marsikteri Slovenci imajo govor zmešan, kakor ričet, zelje in fižol. Od vseh teh se tudi bošnjaki vadijo v svoj čisti slavenski govor mešati ptuje besede in mnogi, osobito v mestih, prav zmešano govorijo; prepriprosti pa si mislijo, da je tako boljše in lepše. Slovencev slaba stran je tudi ta, da kar pri družih vidijo in slišijo, se jim boljše, lepše in bolj „nobel“ dozdeva, kakor to, kar sami imajo in zmorejajo; domače, tudi govor se jim zdi „pregmejn.“ Koliko Slovencev sem sam čul, ki so se ustili, da se z nemškim jezikom naj dalje po svetu pride; zna se, ko bi ga v torbi seboj nosil; drugač pa ne tako, na Jugu. — Skusil sem to dobro v Italiji in drugej, koliko mi je znanje nemškega jezika hasnilo; toliko, kakor nič. Znanje narečji slavenskega jezika mi je pa dobro došlo: v Dalmaciji, Bosni in Hercegovini, Hervatski, Srbiji in Bolgariji. Z nemškim jezikom, se vé, si v Nemčiji more koristiti; a to le za nekoje izmed nas. A za nas Slovence na nemškem dosti kruha ni, kajti še Nemci ga hodijo k nam iskat, po vseh delih slavenskih pokrajin cele družine; le pogledjte v Slavonijo, Bosno, Srbijo in Bolgarijo.

Večje koristi pri nas v Sloveniji bilo bi: mesto vse preveč nemški jezik vtepati v glavo, celo na kmetih, da bi se mladina nekoliko učila v narečjih slovanskih. Največ iz naših slovenskih krajev jih gre zaslužka in kruha iskat doli in tje v Jugoslovenijo. Govoril sem z mladenčcem na potu, ki je čvetero različne jezike dobro govoril; ker pa ni slavensko znal, ni mogel službe dobiti; to bilo mu je jako žal, rekel je, da bi bil v 5 mestih dobil prav dobro službo, ko bi „windisch“, slavensko, znal govoriti. Dobro pa je, ako človek več jezikov zna.

Nekaj pa moram posebej opomniti: Kdor se učí jezika kacega naroda, naj se ne učí njegovih napák in naj jih ne trosi med svoje lastne rojake. Kdor se učí n. pr. nemški, naj pri miru pusti nemške „romane“ (vémo, da celo v šolah so morali ubogi učenci gerde spake čitati — če je še zdaj tako, ne vé — učí se jezika iz poštenih knjig); pusti pri miru zlasti tudi zaljubljene strupe, zlasti tudi zoper-verske pošasti, kakor so n. pr. v maliku Gotheju. Kdor se učí hervaščine, laščine itd., naj ne trosi med naš narod hervaških, laških preklinjevanj. Kdor je bil vojak in je tam od tovaršev marsikaj napačnega slišal in videl, naj nikoli ne zanaša tega med narod. Sploh, vsak naj skerbi za svoj narod, da se le dobre navade družih narodov med njegovimi domačini razširjajo, — nikoli pa ne pohujšljive, zanikarne, zoper-verske. Mnogi v tem hudo kugo širijo med svoje rojake, kar je smertna pregreha!

(Dalje nasl.)

Razgled po svetu.

Rim. Sv. Oče so 30. maja sprejeli velikega predsednika djanja sv. Pavla za razširjanje katoliškega tiska na Švicarskem, g. Maksimil. Zará. Zročil jim je adresno tega djanja s 532 podpisi od družbenih udov.

Kulturna borba na Ogerskem. Na Ogerskem, kakor se kaže, je Csaky minister z naredbami zbudil borbo med Cerkvijo in državo. Perva žertva, kakor piše

„Kat. List“, je opat in mestni župnik v Komornu, g. Molnar. Obsojen je za prvi pot na 10 gld. globe, ker je kerstil dete iz mešanega zakona in ni hotel dotičnemu nekatoškemu župniku poslati kerstnega lista. Klican pred sodbo, ni hotel priti, ter je obsojen „in contumaciam.“ Drugič bode globa gotovo občutljiva, in tožen je še drugi pot.

Ta dogodek je zbudil duhove katoliške, kakor oserči vojake, kadar na vojski prva lombarda počí. Katoliško duhovstvo hoče enodušno in odločno sterpeti v borbi do skrajnosti. Katoliško ljudstvo pa moško stoji ob strani svojega duhovstva ter se po vsih straneh zbirajo in podpisujejo prošnje do spodnje zbornice, da naj se dotične postavne spreminé. V gornji zbornici bode katoliško stvar zastopal grof Andrej Csekonics, zet katol. državnika grofa Cziraki-ja. Ko so mu izročili prvo prošnjo, je rekel plemeniti grof: „Čas je prišel, da tudi mi katoličani gremo v vojsko za sv. vero. Dobrovoljno sprejemam peticije, da jih izročimo gornji zbornici, in z veseljem se pridružim temu gibanju.“

Katoliško zavest pa še bolj zbujajo prederznost protestantov. Tako n. pr. je evangeliški pastor v St. Berci, sklicevali se na ministersko naredbo od 20. sveč, tirjal od ondotnega župnika in opata Jož. Szulik-a, da naj mu pošlje izpise iz kerstnih bukev tistih otrok, ktere je kerstil in po oni postavi imajo spadati v evangeliško cerkev. Ta pastor tedaj celo hoče, da naj ona postava tudi še za preteklo moč skazuje. — Tudi drugod so zapreke in bodo gotovo vedno večje, zakaj ubogo kraljestvo sv. Štefana je hudo spodkopano od framonstva, kalvinstva in dolgoletne vnémarnosti. Ravno ljuti vihar pa bode gotovo dremajoče zbudil k vojski za katoliško pravico.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec julij (mal. serpan).

a) Glavni namen:

Cerkev v vzhodnji Indiji.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII. prihodnjič.)

b) Posebni nameni:

1. S. Aron. Ta in vsaki dan v mesecu vse naznanjene, a še ne zaznamovane ali nenadne zadeve. Mašniška posvečevanja. Nemški katoliški shod.

2. Marijino Obiskovanje. Odstranjenje razkolništva. (Namen vstanovitvenja praznika 1389). Salezijanke. Marijanska kongregacija.

3. S. Oton. Pomeransko in Meklenburško. Serca Jezusovega cerkev v Ljubeku. Važne preskušnje. Mnogo protestantov in odpadnikov.

4. S. Urh. Duh molitve. Avgsburška škofija. Zadeve mnogih dušnih pastirjev. Velik grešnik.

5. Ss. Ciril in Metod. Slovani. Duh ljubezni in miru. Neko duhovsko in deško semenišče.

6. Praznik presvete Kervi. Pobožnost k britkemu terpljenju in presv. Zakramentu. Habsburška hiša.

7. S. Pulherija. Važen ustav. Cerkev na Jutrovem. „Duhovni in obhajanci.“ Razne zakonske zadeve.

8. S. Elizabeta. Portugalsko in Brazilija. Katoliške knežje hiše. Odstranjenje sovraštva in odvrnjenje preiskav.

9. S. Veronika Giul. Italija. Duh zaničevanja sveta in ljubezen do terpljenja. Več redovniških občin.

10. S. Amalberga. Belgija in Nizozemsko. Čislauje evangeliških svetov. Neka zelo nesrečna družina.

(Dalje nasl.)

II Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Herimagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Že več mesecev gluha deklica za zdravje. — Zgubljen mladenec.

Zahvala in prošnja.

Že večkrat je bila moja prošnja uslišana, za kar sem prešerno hvaležen večnemu Bogu in premilostni N. lj. Gospej. Zdaj pa se z novim zaupanjem priporočam N. lj. G. presv. Serca za pomoč v velikih stiskah.

J. K.

Zahvale.

Imela sem nevarno rano na vratu. Da bi zopet ozdravela, opravljala sem devetdnevno na čast N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Antona Pad., sv. Blaža, ter bila dobrotno uslišana. Bog bodi hvaljen in čiščen na veke v svojih svetnikih!

Jera Blažir.

Listek za raznoterosti.

V katoliški bukvarni v Ljubljani se dobivajo s škofijskim dovoljenjem ravno kar na novo natisnjene bukve: „Gebete beim öffentlichen Gottesdienste.“ V njih se nahajajo litanije vsih svetnikov, lavretanske litanije, litanije presvetega Imena Jezusovega, rožni venec, molitev za dež in za lepo vreme. Nevezane veljajo 20 soldov.

Katoliška družba ima v torek 1. julija sv. mašo na Rožniku zjutraj ob petih.

Nove, prav lepe podobice s slovenskim pisanjem na drugi strani se dobivajo v katol. bukvarni, po 60 kr. stotina. Svetniki in svetnice so taki, ki so med našim ljudstvom naj bolj navadni. S temi bode gotovo vsak zadovoljen.

† Pri S. Križu poleg Litije je 23. t. m. po dolgi bolezni umrl č. g. župnik Jak. Marolt. Roj. je bil v Lašičah 1. maja 1815, posvečen l. 1842. R. I. P.

Toča je že po Koroškem, Štajerskem in Goriškem hudo bila. To je strašno slišati! Nehajmo dražiti božjo jezo z ostudnimi pregrehami.

Gorica. Na ondotni gimnaziji bojo šolske poskušnje za sprejem v 1. lat. šolo 11. in 12. julija od 9.—11. predpoldne. — Pri šolnini je toliko prijenjano, da tudi za prvega polleta zamorejo oprosteti biti, kteri bodo v prvih dveh mescih pokazali lepo vedenje in zmožnost, da je upati dobrega vspeha v prvem semestru.

Gorica. Duhovske posvečevanja, in sicer subdjakoniat in djakoniat, so prevzviš. knez in nadškof delili 22. in 24. t. m. in to v stoljni cerkvi zjutraj ob 7ih; mašniško posvečevanje pa bode blezo v nedeljo, 6. mal. serpana. Posvečencev je čez dvajset.

V Benedkah je prejšnjo nedeljo popolnoma pogorel frančiškanski samostan „San-Francesco della Vigna“, ki je bil med drugim tudi sedež komisarja za Sveto deželo. Lepa samostanska cerkev je ostala nepoškodvana. („Luzern. Vaterld.“)

Dunaj. Središnji klub v državnem zboru je po kardinalu nadškofu Schönbornu izdal priterdivno addresso do škofov oziroma na šolsko izjavo. Izrekel je zahvalo in oljubil, da si bode na vso moč prizadeval za pravice staršev in katoliške Cerkve pri šolstvu.

Kolera je začela na Španjskem precej hudo ljudi pobirati; posebno rogovili v mestu Puebla de Rugat, kjer je od 5. do 15. jun. izmed 120 zbolelih umerlo njih 52. Vlade zelo skerbijo, da bi se bolezen ne zanesla v druge dežele, kar je prav; pa še več bi pomagalo, ko bi se tudi poskerbelo, da se svet poboljša. Očitna nesramnost po mestih in mnogo tudi po deželi priklicuje šibe božje.

Nemško bojno rožlanje. Pruskonemška vlada hoče tudi v mirnem času vojno pomnožiti za 18.000 mož, ter bi štela Nemčija že v mirnem času 486.983 mož vojne. — Misliti je, da bode Bog tej prederznosti pokazal, da brez spremljanja blagoslova božjega tudi puše in kanoni malo opravijo.

Na Ruskem so nihilisti zopet skušali cara ubiti. Da je zarad tega car zelo pobit, ni čuda. Nehá naj katoličane tréti v svojem carstvu in uboge Bulgare naj pri miru pustí, da se dežela razcveta v katoliškem duhu; tako še le je upati, da mu šiba prizanese.

V černe bukve ž njim! Ti porednež — ti, v ru-dečih nogovicah, kaj si počél v nedeljo pri véliki maši? Tebe blezo ni bil angelj-varh pripeljal v cerkev, ampak čerňi peklenski duh, da si mu pomagal ljudf motiti. Ves čas si se nespodobno zvéral, več nazaj in okrog sebe gledal, kakor pa k oltarju, z životom kretal, s slamnikom mahedral, molil nič, — še celo pri povzdigovanji nisi mirú dal! Tebe bo Bog še hudo tepel, če se ne poboljšaš. Manjši otroci od tebe so se lepše obnašali, kakor ti. — In ti deklina, že nekoliko odraščena, zakaj ga nisi posvarila, ki si bila zraven njega?... Taki otroci si zgodaj zapravijo blagoslov Božji.

Katoliški univerzi v Freiburgu na Švicarskem je neka póljska gospá nedavno zopet darovala več stotin zvezkov poljskega slovstva, ter utegne ta bibli-joteka v kratkem biti naj bogatejša s slovanskim slovstvom na Večeru.

Katoliški cerkvi v Filipopolu so sv. Oče darovali dva zvonova, ki sta na čast knezu in njegovi materi kerščena na imeni: St. Ferdinand in St. Klemen.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škotije:
Od sv. Križa pri Litiji po č. g. Jern. Zupanc-u 26 gld. 92 kr.
— Iz Šmihela pri Žužemberku 11 gld. — Iz Št. Lamberta 9 gld. — Od sv. Trojice pri Mokronogu 22 gld. — Z Breznice 19 gld. — Iz Spodnjega Tuhinja 16 gld. — S Toplice 21 gld. — Iz Sostrega 25 gld. 60 kr.

Za dijaško mizo: Star prijatelj 5 gld. — Č. g. kapl. Fr. Mekinec 2 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Smlednika po čast. g. Ivanu Müllerju, 10 gld. — Neimenovana 5 gld.

VABILO

k naročilu na

„ZGODNJO DANICO“

za II. polovico leta 1890.

Eno naj bolj mučnih opravil za vrednika je — vganite, katero?... Vabilo za naročevanje pisati. Častiti in visokočastiti naročniki, dobrotniki in prijatelji! blagovolite terpinčenemu vredniku polajšati to delo in brez odlaganja in daljnega priporočevanja poslati naročnino za drugo polovico leta 1890, namreč:

2 gld. 20 kr. za pol leta, ali pa 1 gld. 20 kr. za $\frac{1}{4}$ leta po pošti prejemanu; ali pa za v tiskarni prejemanu 1 gld. 80 kr., ter za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr.

To pa le tisti, kateri niso za celo leto že naročeni, ali ki na novo pristopijo, kakoršnih bodi vsaj dva tisuča!

Za prinašanje na dom se plača 40 kr. na leto. Posamezne številke po 10 kr. Za spremenjenje napisa med letom 15 kr.

Naročnina se po naj cenejši poti poštnih nakaznic pošilja pod naslovom: „Blaznikova tiskarna v Ljubljani.“

Vredništvo in založništvo.